Zaterdag 12 Oogst 1916. 41ste Jaargang. Nummer 30.

Gazette van Kortrijk

KATHOLIEK VLAAMSCH NIEUWSBLAD

3 fr. 50 per jaar. — 1 fr. 75 per 1/2 jaar. *Verschijnt den Zaterdag.* 7 Ct's Nummer.

Drukkerij Eugène & zoon Georges BEYAERT.

VOOR GOD EN VADERLAND. | Drukkerij : JAN PALFIJNSTRAAT, 18, KORTRIJK. — Gesticht in 1809. | EIGEND M EN HUISGEZIN.

Rik Wouters.

In een ziekenverpleging overleed Rik Wouters, na een langdurig lijden.

Wij allen, door bewondering of door vriendschap aan Rik Wouters gebonden, hebben angstvallig de ontwikkelingsphasen van zijne ziekte gevolgd ; eenigen hoopten toch spijts all s en zagen Rik Wouters weer gelukkig aan het werk in het blije Boschvoorde en op de tentoonstellingen zou zijn meesterlijk en steeds nieuw werk de me st moderne uiting zijn van de zich « in-duizend één »- hernieuwende, Vlaamsche genialiteit. Het was een ijdele hoop, zij die hem naderbij waren, wisten Rik Wouters' einde nabij.

« De dood was hier een uitkomst », schrijft « Het Vaderland ».

Wij weten van zijne talrijke operaties ; vrienden die nieuws uit Holland ontvangen hadden, zeiden ons soms : « 't Gaat niet best met Wouters », maar och, wij waren toch zoo optimist, wij konden niet anders, en waren wij het in den laatsten tijd niet meer dan toch bleef ons, spijts wij het niet openlijk bekenden, in het hart een geheime hoop, sterker dan ooit. En nu de dood.

Waarom juist toch de dood Rik Wouters den overblijen, den gezondgelukkigen reus treffen moest ? Was hij niet bij uitstek de schilder van de klaterende, Brabantsche levenslustigheid ?

Wouters' liefde en Wouters' geluk, spijts alles, ziedaar de psychologische redenen van zijn vroegtijdig meesterschap. De liefde tot zijn vrouw, waarin ook zijn geluk, was in hem de drang tot werk. O ! hoe heeft hij ons die vrouw met liefde geschilderd, geteekend en gebeiteld

Uit Rik Wouters' geluk en liefde werk ging ontegenzeggelijk een sterke kracht uit.

In 1914 werd het toenmalig werk van Rik Wouters, dat in Nederland nog zoo sterk aangroeien moest, — (Rik Wouters werkte koortsig-angstig, alsof hij zijn vroegen dood voorvoelde) tentoongesteld te Antwerpen in « Kunst van Heden », naast Van Gogh en Smits, twee groote figuren van gister. Rik Wouters, de toekomst. Het was een genot. Menschen en critici die in het schilderij de trouwe weergaaf van een oppervlakkige werkelijkheid willen vinden, konden Rik Wouters niet begrijpen, want zijn werk is wars van alle oppervlakkigheid ; het is de scherpe ontleding, zoowel innerlijk als uiterlijk van het behandelde onderwerp.

Het werk van Wouters is ook dat van een gewetensvol psycholoog.

Het gaat er in zijn werk eerst en vooral om het innerlijke. Dat innerlijke is geluk en liefde, zoo zal het dan ook expansief naar buiten werken en duizend-oudig het omringde aldus omzetten.

Iedereen kan het oppervlakkige zien, niet iedereen het werkelijke aanschouwen.

Wij weten het werk van Wouters leefbaar-blijvend en, alhoewel het banaal klinkt, weten wij ook, al is een Rik Wouters in Holland begraven, de schepper levend door zijn werk. Zijn werk was zwaar van geluk.

Uit een opstel van P. van Ostayen over Rik Wouters.

ROND DE WERELD

Engeland.

Zooals wij reeds meldden werd *Sir Roger Casement*, op 29 Juni ll. ter dood veroordeeld. Smeekende stemmen, die om vergiffenis baden, lieten zich ten allen kante hooren, doch alles te vergeefs ; — de beschuldigde zelf weigerde de genade van den Koning van Engeland te smeeken.

Hij behoorde tot den protestantschen godsdienst, doch heeft vooraleer te sterven willen opgenomen zijn in den schoot der Roomsch-Katholieke Kerk. Hij ontving de HH. Sakramenten en stierf op 52 jarigen ouderdom, met de woorden : *Ik sterve voor mijn Vaderland. Leve Ierland !*

Frankrijk.

De heer Painlevé, minister van openbaar onderwijs, heeft op de schooljeugd een beroep gedaan ten einde gedurende de vakantie mê te helpen aan de veld- en oogstwerken.

Denemarken.

Met de komende schoolverloven gaat men in dit land schoolkinderen uitwisselen. De buitenkinders zullen naar de steden en de steedsche kinders naar den buiten verplaatst worden.

Amerika.

In de Vereenigde Staten heeft men nu een 60-jarige neger gevonden die stillekens aan wit wordt. Een deel van 't gelaat, zijne handen en zijne borst vertoonen witte plekken, welke met den dag grooter worden.

De geneeskundige vereenigingen onderzoeken ieverig dit ongewoon verschijnsel.

* * *

Kapitein Chaudler bevelhebber op het Amerikaansch oorlogschip *New-York Times* heeft dezer dagen uit Washington bevelen ontvangen bij middel van telegraaf zonder draad. 't Is de eerste maal dat zulks gebeurd met een schip dat zich in volle zee bevindt.

Over kolonisatie en koloniseeren

door L. v. D.

IV.

Als ge kunt nieuwe nijverheden inbrengen in 't land, oh ! dan ben ik ook voor " 't nationaliseeren " ; of bestaande intensifieeren, en in dezen zin staat er b. v. den landbouw in Vlaanderen nog machtig veel te doen, door zich te richten in den zin van afzonderlijke teelten in plaats van te blijven concurrentie doen aan het uitheemsche graan uit Koloniale landen wier akkers enkele honderde franken per Hectare gelden en bebouwbaar zijn zonder eenig bemesten.

Maar nijverheden inbrengen dat gaat niet op kommando, en de landbouw, behalve in eenige zeldzame kleine gewesten, slaat nu eenmaal dien weg niet in : de boeren blijven boeren zooals hunne voorvaderen altijd hebben geboerd. En ware het zelfs anders, toch was er altijd onder ons overschot van volk en van geld dat zocht om de wereld dieper in te gaan. De zucht naar kolonisatie steekt in een gezond volk als eene natuurlijke behoefte die de Schepper er in stak toen hij zei : « groeit op en vervult de aarde » ; waar ze ontbreekt is er ziekelijkheid of verval of gebrek aan ontwikkeling.

En dat antwoord ik aan de « nationaliseerders », dat ze overdreven zijn : ze moeten toegeven dat iets van 's lands kapitaal in 't vreemd moet overgaan, zooniet kristallisseert het land, en verteert bloedarmig, in het opleven zijner krachten, zooals een familieverwantschap dat zou willen voortleven op eigen bloed : iedereen weet waar in de natuur zulk eene kweek op uitkomt !

Maar dit uitwijkend kapitaal moet in handen blijven van het volk, en wel van zijne leidende krachten, zoo niet gaat het ten grootsten deele verloren voor het land.

Zoek naar het geheim der glorierijke historie van de engelsche kolonisatie : als ze zoo slaagde, als ze zooveel roem en rijkdom verwierf voor het land, is het omdat er daar geen ééne rijke familie is die hare jongere zonen niet rond de wereld zendt. De erfenis wetten die door het majoraat bedoelen om de fortuinen in handen der oudste zonen te bewaren, begunstigen de uitwijking der jongeren, en 't zijn die « Cadets de famille » die hunnen naam en dien voor hun land hoog dragen in den vreemde. Die familien weten best wat zij ook op zedelijk en intellectueel gebied zooal winnen aan krachten en vermogens door die uitheemsche betrekkingen die ze daardoor aansluiten in de vijf werelddeelen.

* * *

Maar, zegde mij een aandachtig lezer van mijne vroegere opstellen, ge schrijft alsof koloniseeren iets was voor rijke menschen, als het integendeel een middel is om rijk te worden ? 't Zijn dus de armen die moeten koloniseeren, de rijken hebben het niet van doen.

Robinson op zijn eiland koloniseerde op die wijze, maar als hij het na vijf jaren verliet had hij er hoegenaamd niets verricht dat deugde.

Met niets kan men niets doen....., dan anderen helpen *hun* kapitaal vruchtbaar maken, en *hunne* zaakjes doen, tot roem en voorspoed van *hun* volk en van *hunne* landen. En dit is het ongelukkiglijk wat in 't algemeen de uitwijkende Vlamingen op het Vreemde doen : ze arbeiden er ten dienste en ten bate van vreemden, ze verdienen er door den band goede loonen, en zijn de armoede uit, maar brengen het zelden verder, en in alle geval zijn zij verloren voor ons land, wien ze noch degelijke betrekkingen, noch afzetgebied bijbrengen evenmin als die volle schepen emigranten die we maandelijks te Antwerpen zagen inscheepen uit Italië of Hongarië.

Heel anders zou het zijn indien zij of sommigen onder hen tot hoogeren stand behoorden, en werken konden met eigen kapitaal.

En toch weet ik onder hen enkele zeldzame uitzonderingen die alhoewel als echte Robison vertrokken door spaarzaamheid, aanhouden en vernuft hunne zaken langs wondere wegen buitengewoon ver hebben gebracht. Later vertel ik eens zulk eene historie aan de lezers der « Gazette » om te toonen dat er toch hier en daar in ons volk bloed van kolonisten zit, voor ontwikkeling vatbaar, en dat verdient geruggesteund te zijn.

Pessimisme en Optimisme.

Meer dan ooit hooren wij schermen met die woorden ; en gedurende dezen al te traag slependen oorlogstijd, wil elk ontwikkeld mensch optreden als groote of kleine profeet. Ook met de goochelkracht van optimisme en pessimisme, kan hij den oorlogsgezichteinder vernauwen of verbreeden, en ziet hij de eindzegepraal opdagen in 't rozig Oost of wegzinken aan de bloedige Westerkimme.

In dezen beloken tijd van afzondering, daar wij leven buiten het bereik der waarheid, nopens de grootsche gebeurtenissen die de wereld omroeren, van Mannekesvere tot Bagdad, en beslissen zullen over ons bestaan, waarschijnlijk juist omdat wij niets weten wil elkeen iets zeggen, en met tegenstrijdige bevestigingen meent men in de waarheid te zijn.

De Belgen, die belang stellen in de lotgevallen van hun Vaderland, mogen wij in drie groepen verdeelen : optimisten, pessimisten, en zij die beweren objectief, d. i. onpartijdig en zonder vooroordeel den toestand te beschouwen.

Ik bedoel hier natuurlijk geen wijsgeerige stelsels die de wereld aanschouwen als absoluut goed of slecht, of die, met de weegschaal in hand — gelijk de goudweger van Rembrandt — de som geluk in dit leven zwaarder of lichter vinden dan de som ongeluk.

Ook zou menig optimist niet weinig verwonderd zijn te vernemen dat hij kind naar den geest is van Fenelon en kleinkind van Socrates, Platon en van geheel den stoet Stoicijnsche standbeelden, die hun hert omplantserden

Brusselsche Vigilantkoetsiers

door Renier SNIEDERS

Hoe het kwam dat er op de straat geene enkele vigilante zichtbaar was, weet ik niet ; doch zeker weet ik, dat ik rechts en links, straat in straat uit liep, zonder er eene te ontdekken.

Na eenige minuten te hebben rondgeloopen, ontwaarde ik eensklaps op een wijd, open plein in de verte, een paar huurkoetsen. Ik had te hard geloopen om hard te kunnen roepen : daarom begon ik op mijne twee vingeren te schuifelen (ik ben altijd, toen ik nog een jongen was, een liefhebber van schuifelen geweest) en wenkte met mijn afgenomen hoed tot de huurkoetsen.

Men scheen mijn noodsein goed verstaan te hebben want ik zag de twee koetsiers de teergevallen teugels spoedig oprapen, op de bok springen, en in vollen draf op mij afkomen.

— Ik heb slechts één rijtuig noodig riep ik hun van verre toe.

De koetsiers sloegen met hunne zweepen op de paarden en schreeuwden als twee dolzinnigen, om de beesten nog harder te doen loopen.

Beiden hielden op hetzelfde oogenblik bij mij stil.

— Stap maar in, mijnheer, zeide de een, die een grijzen, gedeukten, vilten hoed op het hoofd had, terwijl hij van den bok sprong en het portier opende.

— Mijnheer heeft mij gewenkt, riep de andere, een groove kerel in groen verschoten livreikleed.

— Neen, hij heeft mij gewenkt, snauwde de andere.

— En daarbij was ik de eerste hier, riep de livrei-koetsier,

— Gij, met uw hinkenden schimmel, grinnikte de gedeukte vilt.

— Wat weet gij van mijn schimmel ? gij, die uw oude kreng van honger laat sterven, grinnikte de andere tegen ; en nog eens, ik was de eerste hier.

Mijnheer, wien van ons beiden hebt gij geroepen, en wie onzer was de eerste bij u ? vroeg de andere, zijn grinzen vilt nog wat meer op zij stootend

Ik was gedwongen met het ophalen van den schouder, de gedane vraag te beantwoorden.

— Stap maar in, mijnheer, zeide de deukhoed, mij zachtjes naar het portier zijner vigilante voortduwend

— Slechte kerel, riep zijn tegenstrever ; zult gij mijnheer niet vrij laten ?

Terwijl ik in het rijtuig stapte, hoorde ik achter mij, dat de eene den andere met de zweep om de ooren kletste. De aangerande sloeg met de vuist terug, en onder een vloed van verwenschingen, scheldwoorden en toenamen, sloegen zij elkander den hoed van het hoofd, de oogen paars en blauw en rolden eindelijk tusschen de paarden op de steenen.

De gebeukte hoed, die de kleinste maar de vlugste was kroop tusschen de raderen weg en sprong met een wip op den bok van het rijtuig, waarin ik met zekeren schrik den loop van het gevecht zat af te zien.

En toch rijdt gij niet ! riep de groene livreikoetsier, terwijl hij met een vlugge beweging, een der strengen doorsneed.

De deukhoed sprong, brullend als een wild dier van den bok en greep zijn tegenstrever bij de keel ; ditmaal werd het gevecht zoo woedend, alsof het leven om leven ging.

Ik zal u beiden betalen, maar in Godsnaam verwoegt elkander niet ! riep ik, terwijl ik verschrikt uit het rijtuig sprong.

De wapenstilstand werd onmiddelijk op het eerste woord aangenomen.

Ik betaalde aan elk het, door de stadsreglementen bepaalde loon, en richtte mij naar het andere rijtuig.

— Eerst mijne streng betalen ! riep de gedeukte hoed en hij vatte zijn tegenstrever bij den arm.

— Rijd spoedig weg ; er is haast bij, grootе haast ! riep ik uit het rijtuig ; rijd weg ! Naar de tentoonstelling !

— Eerst mijne streng betalen ! riep de deukhoed ; hij trok zijn mes uit, en op zijne beurt nam hij een der strengen vast om ze door te snijden.

— Kom niet aan mijn tuig ! riep de livreikoetsier, en hief dreigend zijn mes omhoog.

— Betaal dan mijne streng ! riep de andere hardnekkig.

Daar ik wel zag, dat de vriendelijkheden op nieuw gingen beginnen, sprong ik wederom uit het rijtuig en plaatste mij als scheidsman tusschen de twee koetsiers.

— Komaan, sprak ik den gedeukten hoed toe ; wat kost die streng ?

Vier franken, was het antwoord ; doch terwijl ik mijn tuig kan laten herstellen, wil ik mij met twee bevredigen.

— Twee franken ! grinnikte zijne tegenpartij ; heel uw tuig is geen vijffrankstuk waard.

— Hebt gij ooit anders dan gestolen tuig op uw paard gehad ? schold de andere.

— Laat hem naar de maan loopen, mijnheer, laat u niet in de luren leggen... Of zou een enkele knoop meer, zijn tuig ook soms ontsieren ?

— Dat verdraag ik niet langer, schreeuwde de deukhoed rood van gramschap.

Bij het zien van mijne geldbeurs, die ik uit mijn zak had gehaald, kwam hij tot bedaren.

— Ziedaar, twee franken, zeide ik, en laat mij nu spoedig heen rijden

De man was eensklaps zoo beleefd geworden, dat hij zijn hoed voor mij af am, het portier voor mij opende en het, nadat ik gezeten was, weêr toedeed.

De vrede was geteekend, wij konden vertrekken.

— Zie ik u van avond op het souper ? vroeg de deukhoed op een toon, alsof er niets onaangenaams gebeurd was.

— Hebt gij de weddingschap gewonnen ? vroeg de andere nieuwsgierig.

— Ja, zeker, zorg vroegtijdig daar te zijn.

— Maak daar staat op

— Wacht een oogenblik, dat ik de kinketting van uw paard vastmaak ; zie zoo, rijd nu maar voort.

— Tot dezen avond.

— De huurkoets begon te rollen.

Iets wat mij zeer verwonderde, was de vriendschappelijke toon, waarop de twee koetsiers elkander bij het heengaan bejegenden.

Een paar minuten geleden, was de houding dier ruwe kerels zoo dreigend, dat ik in mijn hart voor ongelukken bevreesd was ; nauwelijks was de vrede gesloten, of alles scheen vergeten, en de omgang werd gemeenzaam en vertrouwelijk.

En toch moest ik bekennen, dat de twee koetsiers slechts handelden zooals de vorsten, wier daden wij dagelijks gapend staan te bewonderen.

De eene koning snijdt den andere zijne streng van het staatsrijtuig in stukken, klopt hem duchtig af, en noemt hem des anderendaags heel vriendschappelijk, mijnheer mijn broeder, of mijnheer mijn neef ; is het zoo niet dat de vorsten elkander noemen ?

met het staal der ongevoeligheid om buiten den greep te blijven van prangend leed. Ook zou de duitsche wijsgeer Leibniz min dan ooit gehoor vinden zelfs bij zijn landgenooten, met zijn rozekleurige bevestiging dat " de wereld ten beste mogelijk is voor 't oogenblik ". En Voltaire zou geen moeite hebben om dat gelukzalig optimisme in den grond te boren, ware het niet dat zijn roman " Candide " van den oever in den dijk valt, en zich ontwringend aan de trekkingskracht van een al te hoog opvoerend optimisme, zich laat meêrukken naar de sombere diepten van een verlagend pessimisme, waar voor ons, ellendige stervelingen, de zon der hoop niet binnendringt.

Die valt ook al buiten mijn beschouwingen en onze moderne pessimisten zullen er geenszins om gestoord zijn, zoo ik weiger hen met de schakels van Fransche, Duitsche, zelfs Deensche en Russische dichters vast te ketenen aan het zwartgallig Bouddhismus dat lijden en leed beschouwt als ketting en inslag van ons menschelijk bestaan, zonder hoop op beternis hier of hiernamaals.

Ik beoogel slechts het individueel optimisme en pessimisme, die uitstrooming van persoonlijk temperament of natuurlijke gesteltenis, waardoor iemand alles in 't wit of alles in 't zwart ziet. Immers, voor die latijn verstaat, « optimus » en « pessimus » zijn de overtreffende trap, de eene van « goed » en de andere van « slecht ». Dat zijn dus twee tegenovergestelde uiteinden (*Contraria*).

Welnu, wie van beide is in de waarheid ?

— Volgens de gezonde, nuchtere filosofie, niet meer dan één, misschien ook geen één.

* * *

Vooreerst bemerke men dat die twee tegenstrijdige gezindheden hun besluiten niet putten uit grondige beredeneering, maar veeleer zelf wegen op den geest, om hem oordeelen af te persen die met het gemoed instemmen. Diensvolgens, in principe, is de pessimist niet slimmer dan de optimist, daar beide met eenveel recht, 'k wil zeggen met even veel onwetendheid, profetizeeren over raadselachtige gebeurtenissen, wier uitval door geen menschenoog te doorpeilen is.

Zoo zal een optimist, die toekomende week moet gaan peter zijn, daar hij altijd 't beste verhoopt, rekenen op schoon weder ; terwijl de pessimist, die immer 't slechtste vreest, van nu reeds zijn regenscherm zal gereed zetten.

Zoo wij nu dieper indringen en de invloeden opspeuren, wier bakering die dubbele levensopvatting ontkiemen doet en ontwikkelen, botsen wij vooruit en vooral op de inborst of 't karakter van den mensch : de blijvende grond der afwisselende stemmingen, de oorkracht en maatstaf der zielkundige bewegingen van liefde of haat. Al is die duurzame gemoedstoestand van zielkundigen aard, toch schijnt hij ten deele onder den physiologischen invloed te staan van sommige lichaamsdeelen, zooals b. v. de *gal*. Zulks bespeuren wij in de etymologie van 't woord : « zwartgallig », dat de franschman vertolkt, naar latijnsche afleiding door « atrabilaire » (atra-bilis) en naar 't Grieksch, door « melancolie » (melas cholè), om die droefgeestigheid te bestempelen die de ondergrond is van 't pessimisme. Of nu de « atrabilis » of zwarte gal, die de Grieksche anatomist Galien beweert ontdekt te hebben, werkelijk bestaat, en of de gal bij pessimisten zwarter is dan bij optimisten, die vraag laat ik liefst onopgelost ; ik heb immers de menschen niet genoeg van dicht bij noch van binnen gezien en op het gelaat is dat ook niet te lezen. Heer Dokter Lauwers, die « hert en nieren doorpeilt » zou daar meer over te zeggen weten. Enkel wil ik besluiten dat de taalkundigen — die zooveel mogelijk de benaming op de zaak trachten aan te passen — het strookend vonden met het algemeen gevoelen, te beweren dat een « zwartgallig » karakter bestaat, waardoor de mensch geneigd is niet enkel tot oploopendheid, maar ook tot zwart-zien.

Ver van mij *alle* galachtige menschen van pessimisme te betichten, toch zijn velen pessimist *ten deele* door hun galachtig karakter.

Ten deele, zeg ik, daar er nog veel andere invloeden te bespeuren zijn, b. v. overdreven *vrees*, die ook een bloesem is, ontloken op den stam der ingeboren inborst. Een vreesachtige gezindheid, die de gevaren dreigender of grooter maakt ; die in 't benauwdheidsvuur der verbeelding allerhande moeilijkheden en rampen smeedt en, bij half-duister, spookachtige gestalten boetseert uit schemeringen van knuistige kopwilgen. In zulke stemming zal de mensch 99 gelukskansen verwijzen en de 100e als waarschijnlijkst aanzien juist omdat zij slecht is. Vliegt er een geluksvogel rond zijn hoofd, hij *vreest* hem niet te kunnen vangen ; en houdt hij hem reeds stevig in de hand, nog *vreest* hij dat hij hem ontsnappe. Men moge de vrees van zulke « zekeraars » voorzichtigheid noemen, toch lacht elkeen met den vrek die zijn goudstukken pot en delft, uit vrees van ze te verliezen.

Velen, in hun voorspellingen b. v. over den duur van den krijg, veronderstellen het slechtste, en voegen er liefst nog twee jaar bij, niet omdat zij het beter weten dan een ander, maar omdat zij alzoo maar één maal zullen bedrogen worden, d. i. op den dag dat de oorlog zal eindigen tegen hun verwachting.

Anderen trachten zich van 't slechtste te overtuigen omdat ze schuw zijn van bittere teleurstellingen en liever in hun voordeel bedrogen worden dan in hun nadeel.

Van al de pessimisten die we poogden te ontkleeden wortelt de reden hunner zwarte levensbeschouwing in den kei-harden grond hunner onveranderlijke natuur.

A. D.

Mijn Moeder.

Mijn moeder was een heilige vrouw, —
O daar ligt blijdschap in dien rouw —
Mijn moeder was heilig en rein en zoet
Als de melk van haar borst.... O mijn moeder was goed.
En schoon, schoon oud... Niet één groef in haar wang,
Haar oogen al ziel en haar woorden al zang !
Gij hoordet, gij zaagt haar, en vroegt, mijn vriend :
Ach jongen, waar hebt ge zoo'n moeder verdiend ?
En toch, gij wist niet half wat ze deed
Uit verborgene zorgen ; hoe hard ze streed
In de nederigheid van haar weduwsmart,
Met een roos op 't gelaat en een doorn in het hart.
Haar kinderen schonk zij het brood uit haar mond
Tot het laatste bloed uit haar warme wond.....
Mijn moeder !... zoete gedachtenis,
Beheersch wat er goeds in mijn leven is !

R. De Clercq.

SINT-AMANDSCOLLEGE. — Schooljaar 1915-16.

Lijst van de Leerlingen die in hunne klas de eerste plaats in *Uitmuntendheid* bekwamen :

VOORBEREIDENDE AFDEELING.

2e Klas (22 L.), Hr. August De Brabandere Kortr. met 3551 p. op 3760.
1e Klas : 2e *afd.* (25 L.) Hr. Geer. Thiers, Bissegh. met 2599 p. op 3660.
» 1e *afd.* (18 L.) Hr. Marc Priem, Kortrijk, met 3153 p. op 3360.

MIDDELBARE AFDEELING. — *Middelbare School.*

3e Klas (18 L.) Hr. Robert Willemyns, Kortrijk, met 3797 p. op 4460.
2e Klas (14 L., Hr. Caesar Lecoutere, » met 4147 p. op 4700.
1e Klas (8 L.) Hr. Remi Vromant, Oyghem, met 3341 p. op 4220.
Hoogere Handelsklas :
1e *jaar* (4 L.) Hr. Hendrik Ghyoot, Brussel, met 3044 p. op 4220.
2e *jaar* (3 L.) Hr. W. Van Walleghem, Ghistel, met 3271 p. op 4220.

MIDDELBARE AFDEELING. — *Oudere Humaniora.*

6e Klas (40 L.) Hr. Andries Gheysen, Heule, met 2875 p. op 3380.
5e Klas (34 L.) Hr. Edgar Gillon, Kortrijk, met 3293 p. op 3620.
4e Klas (31 L.) Hr. Antoon Viaene Kortrijk, met 3775 p. op 4100.
3e Klas (29 L.) Hr. Albert Gillon, Kortrijk, met 3556 p. op 4100.
Poëzis (23 L.) Hr. Juliaan Veys, Autryve, met 3494 p. op 4100.
Rhetorica (18 L.) Hr. Adriaan Descamps, Gent, met 3568 p. op 4100.

Aan de E. H. Leeraars & bekroonde Studenten van herte Proficiat !

STADSNIEUWS.

Iedereen verschaffe zich de eerste reeks photokaarten *"Onzer Nationale Kunstenaars"*, in ons vorig nummer breedvoerig besproken.

Te bekomen ten bureele dezer.

Tentoonstelling.

Sinds Zondag 6n ll. is de XVIIe Tentoonstelling van Schoone Kunsten en Toegepaste Kunst, ingericht door de *St. Lucasgilde*, in de Beroepschool, *Sint Jorslaan*, geopend.

De opbrengst van ingang en tombola — 10 centiemen — zal ten goede komen aan onze krijgsgevangenen.

Open van 10 tot 1 en van 3 tot 6 uren, — tot 28n dezer.

Kontrool.

Dees week wordt de kontrool der maand Oogst voortgezet.

Maandag 14, om 9 uur, letter V van 1 tot 150 ;
om 10 uur, van 151 tot 300 ;
om 11 uur, van 301 tot 500.
Dinsdag 15, om 9 uur, van 501 tot 650 ;
om 10 uur van 651 tot 80 ;
om 11 uur, van 801 tot einde.
Woensdag 16 om 9 uur, Burge wacht van 1 tot 25 ;
om 10 uur, van 251 tot einde ;
om 11 uur, Soldaten en Burg. gvg. tot de 2e kontrool.

In de Bank van Kortrijk.

Korten tijd geleden vergaderde het beheer der Bank de bedienden, om ze mede te deelen dat, gezien de duurte der levensmiddelen, ze een opslag krijgen bedragende 10 t. h. hunner wedde. Dit treedt in zwang van 1 Januari 1916 Zulke daad dient geprezen te worden, want die verhooging met het achterstallige van 7 maanden zal voorzeker ten goede komen aan de huisvaders en de andere bedienden.

Verders is er in dezelfde bank besloten avondleergangen in te richten voor de jonge bedienden en voor diegenen die een aanvraag ingezonden hebben om bediende te worden. Zoo doende, zullen de jonge aangekomenen spoedig goed hun ambt kunnen bekleeden en terzelfdertijd zal men niet meer zijn toevlucht moeten nemen tot bedienden uit andere deelen van 't land, maar men kan kiezen onder onze stadsgenooten en jongens uit de streek.

Zondagrust.

Dienstdoende Apotheker, morgen Zondag 13 Oogst, Heer MULIER, *Robbeplaats*.

De ingezondene kopij *"De Zanglijster"* door SYLV. WITTOUCK, verschijnt in ons eerst volgend nummer.

Boter en Eieren.

De Duitsche Overheid heeft, daar zij niet meer aannemen kan dat bijzondere personen het Etappengebied bereizen om boter en eiers te koopen, eene wekelijksche hoeveelheid boter en eiers (tegenwoordig — 400 kilos en 4000 eiers) ter beschikking gesteld van het Gemeentebestuur met last die hoeveelheid te gebruiken om voldoening te geven aan de ingediende vragen, met voorkeur aan de vragen die door een geneeskundig getuigschrift ondersteund zijn.

Daar het reeds ingediende getal getuigschriften niet meer toelaat aan iedere vraag een voldoende rantsoen toe te kennen zullen al de getuigschriften aan het advies van de stedelijke Geneeskundige Kommissie moeten onderworpen zijn.

Vragen niet gesteund op een geneeskundig getuigschrift zullen niet meer in acht genomen worden.

Het Gemeentebestuur.

Mededeelingen.

Volksopbeuring.

Het Sekretariaat van *Volksopbeuring*, Albrechtstraat 11, zal nu ook den Maandag morgend open zijn, *voor de pakken aan Krijgsgevangenen*.

Over de pakken van 10 en 5 fr. die door *Volksopbeuring* langs Holland verzonden worden, en waarvan de inhoud door de plakbrieven en in de « G. v. K. » bekend gemaakt wierd, moet er nog gezegd dat de pak van 10 fr. hier eene waarde zou hebben van 16 fr. en de pak van 5 fr. eene waarde van 8 fr.

Zooals men dus ziet, zijn de voorwaarden voor het verzenden van pakken voor onze krijgsgevangenen langs *Volksopbeuring* over Holland allerguenstigst.

* * *

STILLE HULP. Om alle misbruik en misverstand te beletten moet er op gewezen worden dat " *Stille Hulp* " eene officieele erkende afdeeling van het algemeen liefdadigheidswerk *Volksopbeuring* is ; en dat het aldus aan gelijk wie verboden is, een werking aan te gaan onder naam van *Stille Hulp*, zonder de toelating van *Volksopbeuring*.

* * *

Al de leergangen van de afdeeling *Volksontwikkeling* zijn met verlof tot 1e Zondag van September.

Nieuwe inschrijvingen voor de leergangen in talen (Fransch, Duitsch, Engelsch, Nederlandsch), voor boekhouden, rekenkunde, vakteekenen (bij z. voor paswerkers), kunnen nu reeds aanvaard worden op ons Sekretariaat, Albrechtstraat, 11. — Open alle dagen van 3 1/2 tot 5 ure.

Pakettendienst over Holland. — Bestellingen van pakketten kunnen aan het hoofdkantoor Spiegelstraat, 20, Gent, overgemaakt worden per postwissel. Daar we echter voor de ontvangst van iederen postwissel 0.10 fr. moeten betalen, zullen de te zenden sommen 5,10 fr. en 10,10 fr. moeten bedragen.

Daar de bestelbrieven van de zenders slechts lang na den postwissel binnenkomen en het kantoor dan niet weet voor welken krijgsgevangene het pak bestemd is, verdient het aanbeveling om naam en adres van den krijgsgevangene op den stam van den postwissel te laten schrijven. Dan kan de bestelling over Holland zonder tijdverlies geschieden.

* * *

Dit geldt dus maar alleen voor diegenen die, per postwissel, zelf hunne bestellingen aan het kantoor te Gent zouden overmaken.

Wie persoonlijk zijne bestellingen doet op het Sekretariaat te Kortrijk, *Albrechtstraat 11*, behoeft niet deze 0.10 centiemen onkosten erbij te betalen.

Werk der Aardappelschillen.

Na tien eerste weken werkens hebben wij eens gerekend. Ons eerste woord is een woord van dank voor al de medeburgers die zoo bereidwillig hunne aardappelschillen aan onze ophalers hebben willen geven ! Wij durven in 't vervolg ook op hen rekenen en wij doen opnieuw eenen oproep tot al dezen die ten achteren zijn gebleven en we zijn overtuigd dat zij ons werk, (nu de goede opbrengst bewezen is) ook vast zullen steunen in het toekomende.

In de laatste dagen is er niet rondgegaan geweest om de eenvoudige reden dat er niets op te halen was of dat het ten minste de moeite niet was. Inderdaad, eenerzijds waren er geene oude aardappelen en van een anderen kant de nieuwe worden nog niet geschild ! — Sommige lieden hebben daaruit besloten dat het werk opgehouden had te bestaan ! maar dat is totaal mis ! — Wij verzoeken integendeel eenieder, van deze week af, wederom de aardappelafval te sparen want de ophalers hernemen hunne ronde zonder uitstel ! — De nauwuitgemaakte toestandsrekening (*) bewijst dat in 10 weken eene bruto winst van fr 766,42 werd gemaakt. Het materiaal buiten rekening latende, blijft er ons nog fr. 368,82 over plus eenige honderden kilos ruwe schillen ! Men merke op dat in die 10 weken twee halve beginningsweken en 3 a 4 slechte weken staan om te eindigen, 't is te zeggen 3 a 4 weken gedurende dewelke weinig aardappelen verbruikt werden en de ophaal op de helft en minder viel ! — Niet waar, Medeburgers, dit is een aanmoedigend resultaat, en niet waar ge zult het werk nog meer steunen door den aardappelafval te sparen en **alleenlijk** aan onze ophalers te geven ! Aanstaande Winter helpt gij, zoodoende, veel nood lenigen. Er werd in principe besloten geene hulp uit te deelen voor het begin van het winterseizoen, 't is te zeggen voor October a. s.

Het Komiteit.

(*) Deze tabel-rekening verschuiven wij bij plaatsgebrek tot ons volgend nummer.

Eene blaadzijde uit de Sociale Geschiedenis van België.

(2e *Vervolg.*)

Een derde grondgedacht dat de Belgische katholieken hebben trachten te verwezentlijken in hunne sociale wetgeving is : « men moet den werkman leeren sparen en voorzienig zijn. »

Hier nogmaals hetzelfde stelsel : de vrijheid ! de zoo gewaardeerde en ingeborene Belgische vrijheid ! maar nog eens met de milde geldelijke tusschenkomst van den Staat. De staat in België vernietigt den enkeling niet noch alle persoonlijke werking : wel integendeel streeft de Staat er naartoe den geest van onderneming op te wekken en in zijne verscheidene veropenbaringen mildelijk te ondersteunen. Het spreekwoord zegt : « Helpt u zelven, zoo helpe u God ! » ; in België spreekt de Katholieke Staat : « Helpt u zelven, zoo helpe ik u. » De Statistieken bewijzen dat dit stelsel voor alle sociale werken, bijzonderlijk voor de instellingen van voorzienigheid, de schitterendste uitslagen heeft opgeleverd.

Tot over dertig jaren was er niets gedaan geweest voor de Arbeiderspensioenen.

Hedendaags, dank aan de wet van 1894, telt men zes tot zeven duizend lijfrentemaatschappijen, met meer dan 1 millioen leden aangesloten bij de Lijfrentkas, 't zij het zevende deel der bevolking. In 10 jaren tijds schonk hen de Staat 30 millioenen hulpgeld : Geene verplichting, maar milde ondersteuning der vrijheid ! De Belgische staat ging nog verder, en rekening houdende hiermee dat de gebreklijdende ouderlingen in de nieuwe gedachten niet werden opgevoed, heeft hij aan de ouderlingen in 10 jaren tijds 131 millioenen geschonken in jaarlijksche pensioentjes van 65 franken.

Aan de oude mijnwerkers werd een pensioen van één frank daags geschonken.

Opbouwen dus ! maar ook afbreken ! afbreken de ellenden en de slechte, onheilbarende neigingen : het landsbestuur in België streed onophoudelijk en op een zeer verstandige manier tegen het drankmisbruik, dien grooten vijand van den geest en voorzienigheid. De wetten om het alcoolisme te bekampen zijn het werk van ministers Lejeune en Desmet de Nayer en strekken hun tot eer : onbetwistbaar is het dat de drankduivel in België veld verliest. De menschen beginnen van die groote waarheid overtuigd te zijn dat het drankmisbruik een vijand is van enkeling en ras.

In 1895 dronk jaarlijks ieder Belg gemiddeld 9 liters 85 centiliters alcool ; tien jaren later slechts nog 5 liter 69 centiliters : vooruitgang, onloochenbaar !

In 1884 waren er in België 213 maatschappijen van onderlingen bijstand tegen ziekte, eene jaarlijksche toelage van 35.000 franken genietende van wege den Staat. In 1910 zijn er 3048 : Jaarlijks schenkt hun de Staat 600.000 franken. Den werkman doen rekenen op eigene spaarzaamheid, eigen vooruitzicht, eigene weerde, op onderlinge christene broederliefde : ziedaar de 25 jarige betrachting der katholieke sociale arbeid ! nog eens, eerbied voor de vrijheid ! de geest van vrijheid is een der meest gekenteekende karaktertrekken van ons volk ; maar van zoohaast de Staat ziet dat, gedreven door eigen vooruitzicht en geest van onderlingen bijstand, menschen zich vrij vereenigen tot samenwerking, treedt hij naar hen toe met gulle hand en opene beurs.

Zoo handelde ook de Belgische Staat met de voorzienigheidsinstellingen tegen onvrijwillige werkeloosheid, met de werkbeurzen, instellingen gesticht en beheerd door bazen en werklieden en die voor doel hebben kostelos aan de werklieden eene plaats te bezorgen. Zoo handelde ook de Belgische Staat met de herverzekeringskassen tegen bestendige werkonbekwaamheid ! Hetzelfde stelsel zien we toegepast in de wet van 1889 op de werkmanswoonsten, wet volledigd in 1897. In min dan 20 jaren, zijn 150.000 nette en gezonde werkmanshuizen als uit den grond gerezen : op die wijze werd ongeveer 1/10 der Belgische bevolking onder eigen dak gebracht. « Moest ons land het voorbeeld der Belgische Katholieken volgen, het zou een grooten stap gedaan hebben op de baan des vooruitgangs ». Zoo sprak nopens de wet op de werkmanswoonsten de Italiaansche minister Luzzatti.

Slot volgt. M. F.

Klein Nieuws.

Een diefte van tien konijnen, ter waarde van 40 fr. is alhier gepleegd ten nadeele van Vercaigne Marie, langs de Spinnerijkaai.

Onderzoek is ingesteld.

* * *

In hetzelfde gebuurte zijn er ook 2 hennen van 10 fr. waarde gestolen, ten nadeele van Elodie Verhaege. De kwaaddoeners, al achter op den hoer gedrongen zijnde, namen de pantoffels van het kiekenkot af.

* * *

Den 31 Juli, rond 1 1/2 uur 's namiddags, is eene geit gestolen geweest, toebehoorende aan Vital Vandenbogaerde, Staceghemstraat, 43. Twee verdachte kerels werden aangehouden en deden bekentenis. Het zijn Elisé Masselis en Michel Deryckere.

* * *

De nacht van 31 July tot 1ste Oogst zijn er, bij middel van braak, vijf kisten, inhoudende ieder 50 flesschen Moezelwijn, gestolen geweest uit den wijnkelder gebuurd door eene duitsche maatschappij, en waarvan de hotelhouder van het spijshuis in de Rijsselstraat de beheerder is.

De plaatselijke politie en de duitsche gendarmerij hebben een onderzoek gedaan, welk tot heden zonder uitslag is geweest.

Sigaren VITA zijn de beste, bij L. Sebruyns-Desmet, Koornmarkt, 1, nevens de nieuwe Post. (Zie 4eblad)

Van waar komt de naam IJzer.

Deken De Bo heeft eenige losse aanteekeningen nagelaten over den oorsprong van zekere benamingen. Een van zijn leerlingen heeft ze uitgegeven. Daarin vinden wij dat de naam IJzer voortkomt van het oude keltische woord Ys, dat in onze taal water beteekent; het tweede deel komt van het keltisch Ren, Ern, Er dat snel beteekent. De IJzer was dus de snelloopende stroom. Elders hebben andere stroomen ook namen die met het keltisch Ys in verband staan: in Nederland, heeft men de IJ, de IJsel; in Frankrijk, de Isère. Langs de IJzer ligt het dorp Pervijze, vroeger Provijze.

Ook zou Boudewijn de IJzeren zijn bijnaam gekregen hebben, omdat zijn kasteel gelegen was aan den oever van den IJzer.

Afkondiging ten verzoeke van den Heer Procureur des Konings.

PRO JUSTITIA.

EXTRACT uit een vonnis verleend, op tegenspraak, door de Boetstraffelijke Rechtbank van Kortrijk, den dertienden Juni negentien honderd zestien.

Het blijkt uit voormeld vonnis — heden verloopen in kracht van gewezene zaak dat D'haese Irma Silvie, geboren te Ingoyghem den 12 Januari 1892, dochter van Henri en Buysens Amélie, landbouwster, gehuisvest te Kortrijk, Vennestraat 2, veroordeeld is geweest, bij toepassing der artikelen 500, 502, 503, 40 van het strafwetboek en 130 van het Koninklijk besluit van den 18 Juni 1853, tot twee geldboeten iedere van honderd frank of twee subsidiaire gevangenissingen van één maand iedere en verder tot de proceskosten, uithoofde van te Kortrijk, den 14n en ook den 15n Maart 1916, melk, tot voeding dienstig en bestemd om verkocht of gesleten te worden, te hebben vervalscht of doen vervalschen en melk, tot voeding dienstig, verkocht te hebben, wetende dat deze melk vervalscht was.

Daarenboven heeft de Rechtbank de aangeslegene stalen melk verbeurd verklaard en gezegd dat zij buiten gebruik zullen gesteld worden en verders bevolen dat het vonnis zal aangeplakt worden aan den ingang der hoeve bewoond door de veroordeelde en dat het zal opgenomen worden in de «Gazette van Kortrijk» ten koste der veroordeelde.

Voor gelijkvormig extract, den Heer Procureur des Konings afgeleverd.

Kortrijk, den 15 Juli 1916.

De Griffier der Rechtbank,
J. Pollefeys.

Gezien voor afkondiging,
De Procureur des Konings
W. Van Eeckhout.

Gemeenteraadszitting.

VAN 29 JULI 1916.

Na het openen der zitting vraagt Hr. ROBIJN om een vraag te mogen stellen over de *aardappels*. De Voorzitter verklaart dat deze zal aanhoord worden na afhandeling der punten van de dagorde.

De verschillige punten der dagorde worden goedgekeurd tot aan het punt dat de begrooting der *Pompiers* betreft.

De Heer ROBIJN vraagt eenigen uitleg over den brief door eenige pompiers aan de Raadsleden gezonden.

De Heer Schepen RUYSSEN zal deze vraag beantwoorden na het afhandelen der overige punten. Deze worden verder behandeld en de Heer ROBIJN stelt zijne vraag over de *aardappels*. Hij vraagt of het Stadsbestuur of het Voedingskomiteit geen overeenkomsten kunnen maken met de landbouwers, om zelf de aardappels noodig voor de voeding der bevolking te verschaffen.

De Heer Schepen GILLON vraagt aan den Heer ROBIJN of hij de bekendmakingen en schikkingen door de Duitsche overheid niet gelezen heeft; deze bekent daarvan geen kennis genomen te hebben. De Heer Schepen en verscheidene leden, doen den Heer ROBIJN opmerken dat, had hij deze gelezen, hij zich de moeite zou gespaard hebben zijne vraag te stellen, aangezien al de vruchten, dus ook de aardappels tevelde aangeslagen zijn, en het dus noch aan het Stedelijk Bestuur, noch aan het Voedingskomiteit toegelaten is een enkel aardappel in te oogsten zonder de toelating der Duitsche overheid, die ons later zal bekend maken over hoeveel aardappels wij vrij mogen beschikken en s'echts dan zal het mogelijk zijn het rantsoen per inwoner vast te stellen.

De heer ROBYN weidt dan nog uit over de duurte der aardappels en over het aantal kilos dat de aardappels per hectare opbrengen; er wordt hem geantwoord dat de prijs vastgesteld is door de Duitsche overheid en daar dus niets aan te doen is; de heer VANNESTE wijst den heer ROBYN terecht in zijne beweringen over de opbrengst per hectare.

De heer WEYTS doet min of meer de herhaling van de vraag van den heer ROBYN; hem wordt ook de vraag gesteld of hij de bekendmakingen gelezen had; na ook bekend te hebben dat hij deze niet gelezen had, gaf hij toe dat dus noch het Stadsbestuur, noch het Voedingscomiteit iets kunnen doen om aan de inwoners en bijzonderlijk aan de werklieden aardappels te bezorgen, dit geheel en al afhangende van de Duitsche overheid.

Heer Spreker vraagt om nog een paar wenschen betrekkelijk de voeding te mogen stellen.

Hij erkent ten volle dat de uitgedeelde soep van allerbeste hoedanigheid is, en dat deze die er nog over klagen menschen zijn die nooit tevreden zijn; maar hij zou wenschen dat er meer uitdeelingen plaats hebben, dat er dagelijks soep gegeven werd.

De Heer Schepen GILLON antwoordt dat hij dit ook zou wenschen, maar dat het onmogelijk is. Ten eerste de inrichting laat ons niet toe meer voort te brengen, wij zouden eene nieuwe en zeker kostelijke inrichting moeten maken.

De Heer WEYTS doet opmerken dat er misschien middel ware nog een ketel bij te plaatsen, en met een nachtploeg te werken; er werd hem door den Heer Schepen geantwoord dat dit niet mogelijk is, daar het vleesch van de soep daags te voren gekookt wordt, zou men den bouillon moeten uitgieten om ten tweede maal te kunnen koken; een ander beletsel dat de Heer WEYTS niet bedacht heeft, is, dat om goede soep te maken, men vleesch moet hebben en dit is in niet genoegzame hoeveelheid te vinden.

De heer WEYTS vraagt of het niet mogelijk ware, soep te maken voor hen die niet ondersteund worden, mits vergoeding.

De heer Schepen GILLON antwoordt dat dit zeer moeilijk is daar de begoeden dit wenschen zouden als een vermeerdering van voedsel; zij die soep begeeren, zouden eerst hun vleesch rantsoen moeten afstaan en dit zouden zij niet willen.

De heer WEYTS erkent dat het in die omstandigheden onmogelijk is meer te doen. Hij zegt verder dat hij een geneeskundig verslag gelezen heeft en daarin vastgesteld heeft dat een merkelijk getal inwoners, zekerlijk arme menschen, lijden aan tering en kliergezwellen; er is daar voor de toekomst van ons volk, bijzonderlijk van de werkende klas, een groot gevaar. Hij wenscht ook nog dat men de huiseigenaars zou verplichten hunne huizen te witten, dat er zeep, creoline en kalk zou uitgedeeld worden.

De Heer PEETERS doet Heer WEYTS opmerken dat het geneeskundig verslag waarvan hij spreekt van vroeger is, dat de gezondheidstoestand der inwoners nu zoo voldoende mogelijk is, de gevallen van kliergezwellen en tering zijn veel verminderd en bijna verdwenen sinds de soepuitdeeling; de sterfgevallen van teringlijders zijn juist niet onder de behoeftigen, maar meer onder de niet-behoeftigen te vinden. Wij mogen zeggen dat wij aan een groot gevaar ontsnapt zijn: een goed jaar geleden waren er omtrent twee duizen typhusgevallen en een groot getal menschen besmet met nevralgie; dit alles is verdwenen; iets waar bijzonder moet op aangedrongen worden, is dat de menschen zich de pokken doen zetten; dit wordt te veel verwaarloosd; ik vraag dat men iedereen aanzette dit ware bijzonder goed voor hen die met werkmenschen in betrekking zijn; ook nog dat men de menschen aanzette veel hunne huizen te verluchten, de lucht is de beste ontsmetter het gebruik van creoline brengt, veel geur maar ontsmet niet veel.

De Heer WEYTS herinnert eraan dat de Heer PEETERS erop aangedrongen heeft dat de menschen boonen en rijst zouden nemen als voeding, maar merkt aan dat deze bijna niet te bekomen zijn in de stedelijke winkels, nochtans erkent hij dat deze slechts kunnen te koop bieden wat hun gezonden wordt; hij wenscht nogmaals dat er voor zeep en kalk zou gezorgd worden.

De Heer VOORZITTER zegt dat er nu moeilijk kalk te bekomen is, en dat de zeep aan hooge prijzen staat.

De Heer HAGE meent dat men misschien wel aan kalk zou geraken.

De Heer Schepen GILLON antwoordt dat veel wenschen heel gemakkelijk is, als men ze zelf niet moet uitvoeren; hij wenscht aan al zijne medeburgers zooveel weelde en welzijn en meer als voor den oorlog te bezorgen, als het maar van hem afhangt; het Stadsbestuur zal zijn plicht doen; zooveel geven als het mogelijk is aan de noodlijdenden zonder nuttelooze uitgaven; het is verantwoordelijk voor de beste zorgen mogelijk voor de bevolking en voor het beletten van ondoelmatige verkwistingen; het Stadsbestuur zal gansch zijn plicht doen.

Heer WEYTS vraagt aan de Secretaris of hij al zijn wenschen aangeteekend heeft.

De Heer Schepen GILLON zegt dat het nutteloos is daar de federatie der socialisten deze reeds schriftelijk gedaan had.

Ten slotte, geeft de Heer RUYSSEN eenigen uitleg over den brief der pompiers.

Voor al 't geen betreft het
GRONDKREDIET VAN BELGIE
(Crédit Foncier de Belgique)
te bevragen bij
A. DEBRUYNE, *wisselagent*
Palfijnstraat 8, KORTRIJK.
Aankoop, terugbetaling en vernieuwing der Obligatiën met onmiddelijke aflevering der titels. — Uitbetaling der coupons. — Leeningen op hypotheek.
Bureelen gesloten 's namiddags, uitgenomen de Maandag. 101.

Burgerstand van Kortrijk

van den 4 tot den 11 Oogst

GEBOORTEN

Albrecht Corselis, Ypersstr. 4.
Rosa Acke, Beheerstr. 75.
Jan Sagaert, Doornijkwijkstr. 133.
Martha Vierstraete, Voorzienigheidstraat 28.
Heliodoor Terry, Veldstraat 4.
Benoni Mestdach, Iseghemstr. 102.
Oscaar Dujardin, Nieuwstraat 88.
Cecilia Daems, St Denysstr. 156.
Albrecht Van Wietendaele, Loodwitstraat 6.
Albrecht Holvoet, Kasteelstraat 43.
Jan François, Jan Breydellaan 14.

OVERLIJDENS.

Luciana Vandeginste, 5 m. Leeuw van Vlaanderenlaan 55.
Mathildis Planckaert, 71 j. z. b. Toekomststraat 65.
Leonia Devriese, 67 j z. b. weduwe van Godfried Sengier, Wandelingstr. 13.
Magdalena Hanssens, 15j. Damkaai 5.
Renildis D'hondt 50 j huish. echtgenoote van Emiel Vermeersch, Staceghemstr. 116, gehuisvest te Ouckene.
Mathildis Vandevoorde 52 j. huish. echtgenoote van Konstantijn Degrande, Doornijkwijkstr. 102.
Elisa Lagae, 75 j. z. b. weduwe van Emiel Dassonville, Kapittelstr. 1.
Cyriel Vannieuwenhuyse, 64 j. landbouwer, echtgenoot van Julia Destoop, gehucht het Hooghe 1.
Maria Vanhoenackere, 79 j. z. b. weduwe van Lieven Gheysens, Doornijkwijkstr. 138.

Huwelijksaankondigingen.

Geene.

HUWELIJKEN.

Michiel Pauw, 20 j. bakkersgast, Doornijkwijkstr. 171 en Celina Vermeulen 20 j. weefster, Moorseelestr. 9.

Goede Gazetverkooper voor de
GEMEENTEN
Belleghem - Rolleghem
wordt gevraagd.

Affichen.

Mobile Etapper-Kommandantur 6/XIII.

Kortrijk (Courtrai), den 9 Augustus 1916.

BEKENDMAKING.

Op het grondgebied der Etappen-Kommandantur Kortrijk is tot nader order alle verkeer per rijwiel voor de burgerlijke personen verboden.

Overtredingen worden volgens de bepalingen over het reisverkeer gestraft.

De verbeurdverklaring van het rijwiel kan uitgesproken worden.

Der Etappenkommandant,
(get.) Günther,
Oberstleutnant.

Aanwijzing tot het inzamelen van
BRANDNETELS

1) Zijn in te zamelen alleen de stekende langstelige brandnetels (urtica dioica). De kruidachtige, betakte, lage netels moeten niet worden ingezameld.

2) De ingenoogste stengels der netels moeten ten minste 50 cm. lang zijn. Kortere moeten niet ingezameld worden.

3) De stengels mogen niet uitgeroeid worden, maar ze zijn onmiddelijk boven den grond af te snijden. Het afsnijden wordt bij voorkeur gedaan met een mes of met een sikkel, of wel, indien er groote hoeveelheden zijn, bij middel van een zeis.

4) Tot bescherming tegen het steken der netels, wordt het aanbevolen, zich van handschoenen te voorzien, die van de een of ander stof mogen zijn. Korten tijd nadat ze ingenoogst zijn prikken de planten niet meer.

5) Het verscheuren of breken der stelen moet in ieder geval worden vermeden; vooral is hierop te letten bij 't verpakken in bundels of garven.

6) Indien de afgesnedene brandnetels niet op de plaats der voortbrenging mogen blijven liggen, zijn ze in bundels te binden en op geschikte plaatsen dun uit te breiden om te droogen.

7) De voldoende droogheid is bereikt, indien de bladen zich gemakkelijk laten afstrijken. In ieder geval moeten de stengels goed gedroogd worden, gezien zij anders in korten tijd onder ontwikkeling van warmte beginnen te verrotten. Verrotte stengels moeten afgezonderd worden.

8) Na het droogen zijn de bladen, alsook soms voorkomende zijtakken en de koppen der planten te verwijderen. Tot dien einde trekt men een handvol stengels door nagels welke in vorm van eenen kam in eene lat geklopt zijn. De nagels staan best op afstand van 1 1/2 cm. van elkaar.

9) De ontbladerde stengels zijn zorgvuldig geregeld in bundels of garven te binden.

10) Voor de ontbladerde stelen en zorgvuldig in bundels gebondene brandnetelstengels wordt door de *Vlasbureelen te Kortrijk en Lokeren*, alsook door de *Textilabteilung des Wirtschaftsausschusses, te Gent, Kouter, 8, Francs 12,50 de 100 kilogrammen betaald.*

11) De verblijvende bladen en koppen der planten zijn kostbaar veevoeder en hebben dezelfde waarde als goed hooi.

V. S. d. E. I.
Der Chef des Generalstabes
ges. von MULLER
Oberstleutnant.

Mobile Etappen-Kommandantur 6/XIII.

Kortrijk (Courtrai), den 2 Augustus 1916.

BEKENDMAKING.

De op 10 Juni 1915 gedane inbeslagneming van al de huiden van koeien, vaarzen, ossen, stieren, paarden, alsook van kalveren, schapen en geiten, blijft van kracht.

Boven dien zijn vanaf heden in beslag genomen: al de huiden van lammeren, konijnen, hazen, honden katten, hamsters en reeën.

De verkoop van al de huiden mag alleenlijk geschieden aan de in het Etappen-district toegelaten handelaars die hunne identiteit bewijzen door een bewijs der Kommandantur of der Etappen-Inspektion.

Verkoopen aan eenen anderen kant of andere bepalingen van gelijk welken aard nopens huiden, bewerking enz. zullen streng gestraft worden.

Der Etappenkommandant,
get. *GUNTHER*
Oberstleutnant.

MOBILE ETAPPEN-KOMMANDANTUR 6/XIII.

Kortrijk (Courtrai), den 4 Augustus 1916.

BEKENDMAKING.

nopens den
ho gst-prijs van vroege aardappels.

Vanaf den 1 Augustus 1916 wordt de hoogstprijs van vroege aardappels vastgesteld als volgt:

1) Voor den voortbrenger van af de hofstede of het veld 12,00 fr per 100 kilos.
2) Voor het vervoer ter stad of ter overladings-statie mag tot 1,00 fr. per 100 kilos gerekend worden.
3) Handelaars in 't groot en in 't klein mogen te zamen tot 2,00 fr. per 100 kilos prijsverhooging nemen.
4) De verkoopsprijs aan den verbruiker mag met inbegrip van al de kosten 15,00fr. per 100 kilos niet te boven gaan.

Der Etappenkommandant,
get Günther,
Oberstleutnant.

— HUIS GESTICHT IN 1876. —

A L'ORPHELINE,
Rijsselstraat, 15, KORTRIJK
Huis Vandenbroucke-Verbeke
Magazijn van **Witgoed**
Doopartikelen.
Nieuwigheden voor 't Seizoen
Trousseaux & Layettes
Broderijen en Kanten.
Huis van Vertrouwen.
(4) Mededinging Onmogelijk.

Studie van den Notaris OPSOMER
— te KORTRIJK. —

Bouwgronden Liebaertlaan
(Gentpoort) uit ter hand
te Koopen (58)

HUIS TH. VANDERPLANCKE,
St Jooristraat 12, zelfde straat als de Nationale Bank
— KORTRIJK —
SPECIALTEIT VAN
REGENMANTELS
voor DAMEN & HEEREN
-:- gereed gemaakt en op maat -:-
Allerhande
Damen & Heeren Kostuimen
Kleederen voor Politie & Pompiers
Ieder kostuum is gewaarborgd
op factuur. (6)

GENEEST
Hoofdpijn
Tandpijn
MET
"**Antimigraine**,, **Koch**
eenig depot
Apotheek Robert MULIER
Robbeplaats, KORTRIJK.
Hoofdpijn komt dikwijls voort uit maag aandoeningen; in dat geval overtreffen *Kochs ANTIMIGRAINES* alle poeders, omdat zij heilzaam werken op de maag. (1 fr. de doos.)
NOG IMMER TE VERKRIJGEN:
EMULSIE naar de engelsche formuul alleraangenaamste en 10 maal lichter verteerbaar dan alle melktraan. (16)

LEEST HET VIERDE BLAD

APOTHEEK-DROGERIJ

DE KROKODIL

APOTHEEK vermaard door zijne aanbevelingswaardige en wonderbare geneesmiddelen : Levertraan-Emulsie van Levertraan. Indische drank tegen Rhumatisme. Bloed en borstpillen. Versterkende Dalila's pillen enz.

DROGERIJ bekend voor de uitmuntendheid van alle slach van Scheikundige Voortbrengsels, Kruiden, Fothographie-Artikelen, Sponsen en zeemvellen, Borstels, Stopsels, Kleuren en vernissen. (59)

5, Groote Markt 5, Kortrijk.

Aankondigen !

De klokken roepen de menschen naar de kerk. De ruchtbaarheid of het vermaren door aankondigingen in de Gazette roept de menschen naar de handelshuizen.

BLOEDARMOEDE

ZENUWZWAKHEID

FLAUWE MAGEN

worden genezen door 't gebruiken der

Roburpillen

alleen te verkrijgen in de

Apotheek St Eloy

9, Overleiestraat te Kortrijk

2 frank de doos.

5 frank voor 3 doozen. (45)

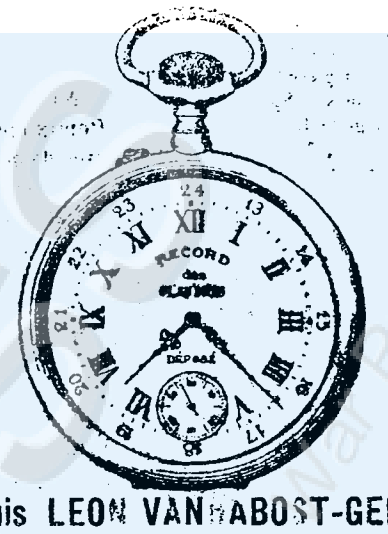
A LA VILLE DE PARIS

BENOODIGHEDEN voor MODEN en KLEERMAAKSTERS

26-28 Leiestraat, KORTRIJK.

Wij berichten aan onze geachte kliënteel dat wij altijd in magazijn hebben allerhande nieuwigheden in stoffe, zijde, crêpon, crèpe de Chine enz. ; alsook een groote keus van gegarnierde hoeden voor Dames en kinderen, naar de laatste mode en aan buitengewone voordeelige prijzen. (37)

Door reden van Vergrooting

Allerhande Uurwerken-Reveilen

WERKEN voor HERSTELLINGEN

ST-HOUWGARNITUREN-REGULATEURS

Het Huis LEON VANHABOST-GEENENS

bericht de talrijke Kliënteel dat zijne Magazijnen van Horloge- en Juwelenhandel *overgebracht zijn van de* KORTE STEENSTRAAT *naar de*

Rijsselstraat, 2, KORTRIJK (70)

HUIS MUSSELY-BOUDEWYN

LEIESTRAAT, 31, KORTRIJK,

Gesticht in 't jaar **1841**.

BRILLEN en NEUSNIJPERS

voor alle gezichten te beginnen van 1 frank en 1 fr. 25.

Bijzonder gekend voor de Kristalglazen.

Stelsels die de *neus niet kwetsen.*

Verwisseling der gekochte voorwerpen binnen de 8 dagen. — *VERMAKINGEN.*

OOK TE BEKOMEN:

Barometers, Thermometers, Ariometers, enz.,enz

— *Groote keus van* VERREKIJKERS. —

BUREELGERIEF.

Het huis erkent niemand om zijne koopwaren aan te bieden. (53)

"Au Corset Gracieux,"

Huis BIEBUYCK-GHEYSENS

69, Doornijkstraat. - KORTRIJK.

Specialiteit van CORSETS op MAAT.

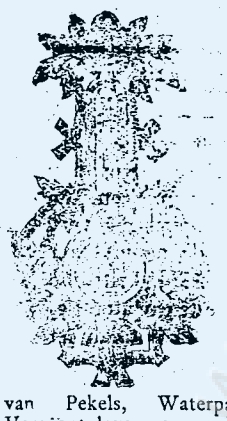
EN 'T GROOT EN IN 'T KLEIN. (54)

Goedkoope Bediening. - Mededinging Onmogel.

Nieuwe Brilwinkel.

E. CASTAING - LEPERE

Groote Markt, 42, KORTRIJK.

Brillen en **Neusnijpers**, nauwkeurig aan het gezicht toegepast, van 1 fr. af, en verwisseld tot eenieders volledige voldoening. - Grooten keus van stalen, nickelen, zilveren en gouden Brillen en Pince Nez, aan uitnemende lage prijzen. — Specialiteit van Barometers, Jumellen, Thermometers voor Brouwerijen en Melkerijen. — Alle slach van Pekels, Waterpassen - Draadtellers, Vergrootglazen enz., enz. — Electrische Bellen & Toebehoorten, Elektrieke Velolampen, Zaklampen Vernieuwingspillen, Automatieke Aanstekers.

Het Huis aanvaardt allerhande Vermakingen, alsook 't inzetten van Glazen (36)

Sigaren
Sigaretten
Sigarillos

— Léon —
Sebruyns - Desmet
1, KOORMARKT 1,
— Kortrijk. —

GOUDRON la +
Sigarettenpapier (ECHT).

Meubel en Meubeleering Magazijn tusschen den nieuwen Post en Café de la Poste. (63

GAZGESTICHT IN STAD

KOLEN

van de beste soort
gezuiverd en gezift
ware GAILLETTERIE
gebroken COKES
voor Amerikaansche stoven van alle slag
GAZ AAN 15 C'
dvoor verwarming, gereedmaken er spijzen en beweegkracht. (11)

AU TROIS FRANÇOIS

Raepsaet-Vandaele
OPVOLGER
Vandaele-Cappoen
17, Leiestraat 17, - Kortrijk.

Huis gekend voor zijnen grooten keus
HOEDEN EN KLAKKEN
in al de modellen der laatste nieuwigheid.

Hoeden voor Damen & Jufvrouwen

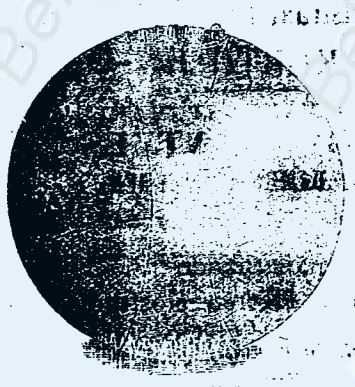
Paraplus, Gaanstokken, enz., enz.
VASTE PRIJZEN (3)

Magazijnen van Bouwmaterialen
« IN DEN DOORN » Meenenpoort
A. ANSEEUW DECRAENE
Te Kortrijk.

Bijzonderheden van het Huis : Roode en verniste coulissepannen.—Radiale steenen voor schouwen.— Schouwbuizen. — Allerhande tichels Majoliek, Potten, Piscienen.

Menagie- en Smeekolen.

GROOT en KLEIN. (56)

Om goedkoop en ter trouwe gediend te zijn in al hetgeen den schoenartikel betreft begeeft U naar de — — —

Amerikaansche
- LAARS, -
Doornijkstraat 45,

waar gij ook niettegenstaande den grooten opslag op het leder, alle artikelen zult vinden aan zeer genadelijke prijzen.

. SPORTARTIKELEN :
FOOTBALL, TENNIS, enz.
Football complet te beginnen **van 25 f. het stuk.**

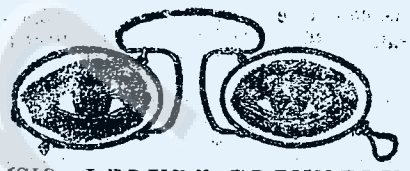
Specialiteit van Waterdichte *Jachtschoenen en Laarzen.*

Bijzondere Guetten & Braaibanden.

SCHOENEN OP MAAT. — VERMAKINGEN.
Het huis heeft geene hulphuizen.

Prachtige & Voordeelige Schoenen
in aller hoedanigheid
alsook voor
Eerste & Eere
Komunie (6

ISID. LEDURE-TREMMERY

Koornmarkt, 6, KORTRIJK.

Groote keus van Brillen en Neusnijpers (pince-nez), van af 1 fr. aan het gezicht nauwkeurig toegepast en verwisseld tot volledige voldoening. — Ook te bekomen stalen, zilveren, nickelen en gouden Brillen en Pince nez, aan zeer lage prijzen.

Barometers — Jumellen — Thermometers.

De voorschriften der Heeren Oogmeesters worden binnen de 48 uren uitgevoerd.

Pekels voor brouwerijen, melkerijen, stokerijen, enz. — Waterpassen, Draadtellers, Vergrootglazen. — Allerhande vermakingen en inzetten van glazen. — Elektrieke Zaklampjes.

Groote keus van Juweelen in goud. Oorringen, Ringen en Brochen. — Alsook rouwartikelen. (61)

Om goedkoop en ter trouwe gediend te zijn Wend u naar het gekend Huis

DE BLOUZE

Bij Leon D'HAENENS-DEBOSSCHERE,
Recollettenstraat, 16, Kortrijk.

Specialiteit van blouzen en jakken in gereedheid. — Gemaakte artikelen in alle slag. — Groote en schoone keus van schorten, kinderschorten, fantasiën voor groot & klein, mans- en vrouwshemden. — Cache-Corsets in wol en katoen, alsook alle slag van onderrokken, kousen, enz. — Sokken in alle grootten enz., enz.

Men maakt kleederen op maat voor groot & klein.

Spoedige bediening. — Matige prijzen. (80)

In den Gouden KAM

COORNAERT-DAVID
WIJNGAARDSTRAAT, 5, Kortrijk.

Grooten keus van witte en gekleurde MANSHEMDEN, PLASTRONS, COLS, MANCHETTEN, BRETELLEN.

Goedkoope en sterke **Corsets.**
Kousen en **Savetten**, enz.

81) **Groot en Klein.**

Magazijn van Schoenen
AU GÉNÉRAL JOUBERT
KORTRIJK.

OPGELET! Wilt gij goedkoop ter trouwe gediend zijn wendt Uw

We Camille BERTEELE,

VLASMARKT, 13, hoek der Lekkerbeet- en Wijngaardstr.

groote keus van alle slacht van SCHOENEN, specialiteit van amerikaansche luxe schoenen voor mans en vrouwen, ook bijzondere keus voor kinderen.

Alle VERMAKINGEN worden aanvaard en spoedig binnen huize vervaardigd. 51)

Groote Magazijnen van Nieuwigheden

AU LOUVRE

19, Doornijkstraat, 19, KORTRIJK.

Groote Tekoopstelling van Allerhande NIEUWIGHEDEN voor 'T SEIZOEN.

HUIS BEHAEGHE
Groote Markt, 38, KORTRIJK,

verkoopt alle muziek, alle speeluigen en doet alle herstellingen.

Piano's van alle merken, verwisseling, huur.

Het huis bereelt zich bijzonderlijk aan voor het accordeeren en herstellen van de piano's.

Spietten en Toebehoorten, phonografen en platen. (44)

Regelmatige Vervoerdienst

Brussel-Kortrijk. — Kortrijk-Brussel.

FLORENT BLANCKAERT.

223, Rue Royale Sainte-Marie, BRUSSEL.
13, Parkstraat, KORTRIJK

Het huis verzekert iedere verzending tegen verlies of schade uitgenomen tegen oorlogsrisico. (40)